

25 ปีเหมืองหินสุวรรณคูหากับลมหายใจของผู้คน

written by หทัยรัตน์ พหลทัฬห | ธันวาคม 10, 2019

หทัยรัตน์ พหลทัฬห เรื่อง

หนองบัวลำภู – กิจกรรม “เดินปิดเหมือง : บอกเล่าปัญหาเหมืองแร่หินปูน” ของกลุ่มอนุรักษ์เขาเหล่าใหญ่-ผาจันไดและเครือข่ายฯ เดินรณรงค์ด้วยระยะทาง 80 กิโลเมตร เพื่อให้สาธารณะได้รับรู้ถึงผลกระทบจากการทำเหมืองแร่และการต่อสู้ของชุมชนเพื่อรักษาสิทธิในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติมาตลอด 25 ปี โดยจัดเสวนาระหว่างแะพักที่วัดศิริบุญธรรม อ.นากลาง จ.หนองบัวลำภู ในหัวข้อ “25 ปี เหมืองหินสุวรรณคูหากับลมหายใจของผู้คน”

เอกชัย ศรีพุดธา ตัวแทนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนเขาเหล่าใหญ่ ผาจันได กล่าวว่า ตลอด 25 ปีที่ผ่านมา พวกเราได้ต่อสู้มาโดยตลอด เคยไปยื่นหนังสือกับทุกหน่วยงานเกี่ยวข้อง แต่สุดท้ายบริษัทเอกชนก็ยังคงประกอบกิจการต่อ ซึ่งตอนนี้รอฟังตัดสินของศาลปกครองอุดรธานี หลังจากปีที่แล้วศาลตัดสินว่า ผู้ประกอบทำเอกสารปลอมในการยื่นประทานบัตรและขอใช้พื้นที่ป่า

“ผู้นำของพวกเราตายไปถึง 4 คน อย่างปริศนา ซึ่งไม่มีใครอยากให้เกิดขึ้น แต่ผมก็ยังภูมิใจว่า พี่น้องยังคงยืนหยัดร่วมกันปกป้องผืนป่าของพวกเราด้วยกัน” เอกชัยกล่าว

เขากล่าวอีกว่า การยื่นหนังสือต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหนองบัวลำภูในวันที่ 12 ธันวาคมนี้ จะทำให้หน่วยงานรัฐแก้ไขปัญหาให้ผู้ได้รับผลกระทบจากการทำเหมือง

“พวกเราจับกันมาพอแล้ว ถ้าจะแก้ไขปัญหาก็กขอให้ใช้สติปัญญาเพื่อแก้ไขให้คนเดือดร้อน” ตัวแทนกลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชนเขาเหล่าน้อย-ผาจันได กล่าวมีความหวัง

สมัย พันธะโคตร (กลาง) ตัวแทนเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์น้ำซับคำป่าหลาย จ.มุกดาหาร “คนในชุมชนไม่เอาเหมืองแร่และสมาชิก อบต.ก็ยกมือไม่ให้ผ่าน”

สมัย พันธะโคตร ตัวแทนเครือข่ายกลุ่มอนุรักษ์น้ำซับคำป่าหลาย จ.มุกดาหาร ที่มาร่วมกิจกรรม “เดินปิดเหมือง” ได้ร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในฐานะที่เคยคัดค้านโครงการเหมืองหินในพื้นที่มากกว่า 3 ปี ว่า เรารู้ข้อมูลจากสมาชิก อบต.ว่า จะมีการทำประทานบัตรเหมืองหินเมื่อ

ปี 2559 ในแหล่งน้ำที่ชาวบ้าน 3 หมู่บ้านใช้ร่วมกัน พวกเราจึงเริ่มตื่นตัวและหาข้อมูลเรื่องเหมืองหิน

“ตอนแรกก็ไม่มีใครรู้จักศูนย์ดำรงธรรม แต่ตอนนี้พวกเราได้ไปร้องเรียนกับเกือบทุกหน่วยงานแล้วว่า คนในชุมชนไม่เอาเหมืองแร่และสมาชิก อบต. ก็ยกมือโหวตในที่ประชุมว่า ไม่ให้ผ่าน แต่พวกเราก็ไม่ได้นิ่งนอนใจและยังติดตามข้อมูลอยู่ตลอด เพราะกลัวว่า วันหนึ่งเอกชนรายอื่นจะเข้ามาขอสัมปทานเหมืองหินในพื้นที่อีก” สมัยกล่าว

เอกชัย อิศระทะ (กลาง) เลขาธิการคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) ภาคใต้ “รัฐบาลควรยกเลิกประกาศแหล่งหินและจัดการใหม่”

เอกชัย อิศระทะ เลขาธิการคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) ภาคใต้ และตัวแทนสมาคมพิทักษ์สิทธิชุมชนเขาควหา จ.สงขลา กล่าวว่า ในพื้นที่ อ.รัตภูมิ การทำเหมืองหินทำให้บ้านของชาวบ้านกว่า 500 หลัง แดกร้าว หลังการระเบิดเหมืองหิน และมี

ปัญหาเรื่องฝุ่นตั้งแต่เริ่มประกอบกิจการเมื่อปี 2552

“ตอนนี้เหมืองที่เขาคุหาหยุดการระเบิดเป็นเวลา 10 ปี แต่ก็คิดว่า บริษัทเอกชนพร้อมที่จะกลับเข้ามาใหม่ทุกเมื่อ เพราะตอนนี้พวกเราได้ฟ้องศาลปกครองให้ยกเลิกสัมปทานที่อยู่ระหว่างการรอคำพิพากษาของศาล” ตัวแทนสมาคมพิทักษ์สิทธิชุมชนเขาคุหา จ.สงขลา กล่าว

เขายังเสนอทางออกต่อการแก้ไขปัญหาเหมืองหินว่า รัฐบาลควรยกเลิกประกาศแหล่งหินและจัดการใหม่ เนื่องจากประกาศแหล่งหินเกิดขึ้นก่อนรัฐธรรมนูญฉบับ 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร

เลิศศักดิ์ คำคงศักดิ์ (กลาง) เครือข่ายประชาชนผู้เป็นเจ้าของแร่ “ถ้าไม่มีใครแก้ไขปัญหา ชาวตำบลดงมะไฟอาจจะต้องปิดหน้าเหมืองจนกว่าแก้ไขปัญหา”

ส่วน เลิศศักดิ์ คำคงศักดิ์ เครือข่ายประชาชนผู้เป็นเจ้าของแร่ กล่าวว่า เหมืองหินถือเป็นกิจการที่ก่อความรุนแรงกับผู้คัดค้านมากที่สุด ยกกรณีตัวอย่างเหมืองหินดงมะไฟที่มีคนเสียชีวิต

ชีวิตถึง 4 คน ยิงในพื้นที่ภาคใต้ คนคัดค้านก็ถูกฆ่าตายโดยไม่มีข่าว

“ก่อนปี 2538 การสัมปทานเหมืองหินถูกทะเลาะเลยจากภาครัฐ โดยเฉพาะจังหวัดสระบุรี วัดที่ผมเคยบวช เจ้าอาวาสเคยเล่าว่า ตอนฉันอาหารต้องใส่หมวกกันน็อค เพราะการระเบิดเหมืองอาจมีหินกระเด็นมาโดนได้” เลิศศักดิ์กล่าวและว่า “แม้ต่อมาจะมี พ.ร.บ.สิ่งแวดล้อม แต่ประชาชนก็ยังได้รับผลกระทบจากการประกอบกิจการเหมืองหิน”

นิทรรศการให้ความรู้เรื่องผลกระทบจากการทำเหมืองหินบนภูเขาฮวก ต.ดงมะไฟ อ.สุวรรณคูหา จ.หนองบัวลำภู ที่มีแกนนำเสียชีวิตจากการคัดค้านโครงการแล้ว 4 คน

เครือข่ายประชาชนผู้เป็นเจ้าของแร่กล่าวอีกว่า การประกอบกิจการเหมืองหินมีช่องว่าง เพราะผู้ขออนุญาตไม่ต้องขอใบอนุญาตบัตรในการสำรวจแร่ว่ามีความคุ้มทุนเชิงธุรกิจและมีความเหมาะสมหรือมีแหล่งโบราณคดีที่คุ้มค่าต่อการสูญเสียทรัพยากรหรือไม่ แต่สามารถขอใบประทานบัตรการประกอบกิจการได้เลย

เขาเสนอทางออกว่า ผู้ได้รับผลกระทบควรฟ้องศาลปกครองเพื่อยกเลิกแผนแม่บทที่ขัดต่อ พ.ร.บ. แร่ 2560 และกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการเหมืองหินทุกแห่งต้องขอใบอนุญาตสำรวจแร่เพื่อสำรวจความคุ้มทุนทุกมิติ

“ถ้าการเดินรณรงค์ปิดเหมืองฯ ครั้งนี้ไม่มีใครฟังและไม่มีใครแก้ไขปัญหา ชาวตำบลดงมะไฟอาจจะต้องปิดหน้าเหมืองจนกว่าจะมีการแก้ไขปัญหา” เลิศศักดิ์กล่าว

ผู้ร่วมกิจกรรม “เดินปิดเหมืองฯ” ร่วมปิ้งข้าวจี ซึ่งเป็นอาหารพื้นบ้านของชาวอีสาน